

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen

20-11-2023
Sagsnr. 2023 - 25761
Akt nr. 23541577

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

GUX Svar på skriftligt spørgsmål fra spørgetimen EM2023

Kære Doris J. Jensen

Under Inatsisartuts spørgetime onsdag den 4. oktober 2023 spurgte du til, hvorfor en herboende ansøger til GUX fik afslag på optagelse grundet manglende dansk-kundskaber, mens ansøgere fra Thailand eller Filippinerne optages til den gymnasiale uddannelse. Du ønskede i den forbindelse at få oplyst, om det er muligt for hjemmehørende ansøgere, som kun taler grønlandsk kan få dispensation for optagelse til den gymnasiale uddannelse, hvis de ikke behersker dansk, og dermed få samme mulighed for optagelse, som udenlandske ansøgere.

I Inatsisartutlov nr. 13 af den 22. november 2011 om den gymnasiale uddannelse (herefter gymnasieloven) fastsættes, at formålet med uddannelsen primært sigter mod videregående uddannelse, heunder forberede eleverne til videregående uddannelse, jf. §§1-2, at den gymnasiale uddannelse primært sigter mod videregående uddannelse efter national standard og at studentereksamen jf. stk. 2, giver adgang til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet, efter de regler, der er fastsat herom. Endvidere fremgår af gymnasielovens § 2, at formålet med uddannelsens studieforberevende element er at forberede eleverne til videregående uddannelse, herunder at de tilegner sig viden og kompetencer gennem uddannelsens kombination og faglige bredde og dybde gennem samspillet mellem fagene.

Dette vil almindeligvis forudsætte, at ansøgeren har gennemført 10 års grundskoleundervisning med krav om 2. fremmedsprogs undervisning, idet gymnasiale uddannelser, skal forberederede eleverne til at kunne gennemføre videregående uddannelse både i Grønland og i udlandet. I Grønland opfyldes dette krav ved, at eleverne i den grønlandske folkeskole har krav på undervisning i grønlandsk, dansk og engelsk.

Forudsætning for optagelse fremgår af gymnasielovens §§ 7-8, hvoraf det fremgår, at den gymnasiale uddannelse er åben for enhver, der på ansøgningstidspunktet har fast bopæl i Grønland, og af stk. 3 fremgår, at den gymnasiale er åben for udenlandske ansøgere, hvis de i henhold til internationale overenskomster, der har virkning for Grønland, har ret til optagelse på lige fod med ansøgere fra Grønland.

”§ 7. Den gymnasiale uddannelse er åben for enhver, der på ansøgningstidspunktet har fast bopæl i Grønland, jf. dog stk. 2 og 3. Stk. 2 Ansøgere, der tidligere har haft fast bopæl i Grønland, anses i relation til optagelse på den gymnasiale uddannelse for at have fast bopæl i Grønland, hvis deres faste bopæl uden for Grønland skyldes forsørgsforhold, hvor grønlandske myndigheder har medvirket, eller uddannelsesforhold. Stk. 3. Den gymnasiale uddannelse er åben for ansøgere, der ikke har fast bopæl i Grønland, hvis de i henhold til internationale overenskomster, der har virkning for Grønland, har ret til optagelse på lige fod med ansøgere fra Grønland.”

Videre af § 8 fremgår, at ansøger, der indenfor de seneste 2 år i forhold til tidspunkt for optagelse i gymnasiet har gennemført folkeskolen eller gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, optages i den gymnasiale uddannelse, hvis ansøgeren, indfrier kravene jf., pkt. 1-4, at ansøgerne, mindst har opnået karakteren E i samtlige standpunktskarakterer, afsluttende obligatoriske prøver og projektopgaven. Rektor kan dog jf. stk. 2, dispenseres fra disse betingelserne, hvis ansøgeren i nogle få af prøverne eller standpunktskaraktererne har en lavere karakter end E, og rektor ud fra en helhedsvurdering vurderer, at ansøgeren kvalifikationer som helhed er tilstrækkelige til at gennemføre den gymnasiale uddannelse.

Retten til optag og adgang til den gymnasiale uddannelse reguleres af disse bestemmelser, hvor det helt afgørende og overordnede princip er, at den gymnasiale er åben for enhver, som opfylder betingelserne for optagelse, hvor en udenlandsk ansøger, kan få dispensation for faget grønlandsk, såfremt ansøgeren har gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, hvor ansøgeren skal have modtaget 10 års undervisning i eget sprog, samt gennemført 1. og 2. fremmedsprogsundervisning, hvor der således ikke er dispenseret i forbindelse med optagelse.